

Izhaja dvakrat na teden v štiri izdajah, in sicer: vsak torek in petek, izdaja za Gorico opoldne, izdaja za deželo pa ob 4. uri popoldne, in stane z „Gospodarskim Listom“ in s tako drugo uredniško izredno prilogo vred po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 6.—
pol leta 3.—
četrt leta 1:50
Posamične številke stanejo 6 kr.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ trikrat mesečno in stane vse leto gld. 1:20.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrentić na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Izdaja za deželo).

Uredništvo in odpravnštvo se nahaja v Gosposki ulici št. 9 v Gorici v II. nadst. zdej. — Urednik sprejema stranke vsak dan od 11. do 12. ure popoldne.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnštvu.

Neplačanih pism ne sprejema ne uredništvo ne upravnštvo.

Oglaš in postanica

se računijo po pet- in šest-krat 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katere izhaja mesečno v snopiščih obsežnih 5 do 6 pol ter stane vsako leto 1 gld. 80 kr. — Oglaš v „Slov. knjižnici“ se računijo po 20 kr. pet- in šest-krat.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

—>>> Bog in narod! <<<<

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Krmpotič) tiska in zal.

Po potovanju c. kr. namestnika, grofa Goëssa, po Soški dolini.

Potovanje po Soški dolini c. kr. tržaškega namestnika, ki je mej tem časom dobil čast tajnega svetnika od Njegovega Velikanstva, nam da mnogo misliti.

Sprejemi so bili, kolikor toliko, ofcijsko hladni. Pa saj tudi slovenski narod nima povoda, pozdravljati z burnimi živjalki in z navdušenjem namestnikov iz Trsta, pa naj se isti imenujejo tako ali tako. Slovenski narod je pač pričakoval, da se po odstopu Rinaldinijevem kaj spremeni v sistemu, kateri je za njegovega časa tako moril Slovence v Primorju, ali to pričakovanje ni imelo želenih posledic. Politiški sistem je še isti, in, kakor kažejo slaba znamenja na obzorju, ostane tudi še nadalje. Grof Goëss je sicer — kakor pravijo — uljuden mož, kavalir v zasebnem občejanju, ali kaj nam to hasne? Povedal je dosti jasno, da ne stoji na naši strani s tem, da je n. pr. v Kanalu opomnil opetovano, naj v prvi vrsti silimo naše poslance, da vstopijo v deželni zbor, ker le od istega je odvisna ugodna rešitev marsikatero prošnje, zlasti na gospodarskem polju. Opetovano je to ponovil, a ni bilo moza, ki bi mu bil odgovoril. Pač pa smo dobili poziv mi, naj v posebnem članku še enkrat jasno pokažemo, zakaj ne gredo naši poslanci — v smrt v deželni zbor, in sicer je bil v pozivu dostavek, da se je zdelo, kakor da visoki gospod ni še natančno podučen o razmerah v naši deželi. No, da bi ne bil natančno podučen, to je izključeno. Namestnik mora poznati in tudi pozna svoje področje točno, čemu torej še posebnih pojasnil? Zakaj so vstopili naši poslanci iz deželne zbornice, to je sploh znano in za to ne nameravamo tukaj premlevati starih reči. Rečemo le, da g. namestnika besede, ki merijo na to, da bi se spet pričelo redno zasedanje goriskega deželne zbornice, niso bile prav naslovljene. Čemu prigovarjati Slovence, naj silijo svoje poslance v vstopu v deželni zbor, kjer radi zlovolje od italijanske strani ne najdejo tega, kar zahtevajo za slovenski del goriske dežele, čemu slovenske poslance staviti v tako luč, kakor bi bili oni krivi brezdelnosti v deželi, ko vse to zlo zadeva poslance manjšine, ki goré vsi, od pr-

vega do zadnjega, le za Furlanijo ter ne privoščijo Slovence nečesar! — Pričakujemo, da naši poslanci v tem pogledu o primernem času tudi odgovore tako, kakor zasluži gosp. namestnik. Mi ne smemo govoriti, nam so zamašena usta, ne smemo se oglašati proti temu, da smo razvideli iz zadnjega namestnikovega potovanja, da Slovence v Primorju se ne zasije tako kmalu solnce pravice, ker nam veliki g. državni pravdnik zapleni list. — Kje je torej prilika, govoriti odkrito in brez strahu o težnjah našega naroda v Primorju? Ali ni bila najlepša sedaj, ko je potoval cesarjev namestnik po Soški dolini, povedati mu iz oči v oči o potrebah slovenskega naroda ter zahtevati od pomoči in pa odgovoriti jasno na ugovore? Kaj koristi predlagati prošnje in delati poklone, molčati pa na neumestne ugovore? Po tem potu ne pridemo nikamor naprej. Mrtva črka zaleže le malo, a živa beseda velja mnogo. Pa tista zgodovinska ponižnost Slovencev tiči našim ljudem še v krvi in mesu; kar ne morejo se je otresti. Če imajo še tako dobre sklepe, biti pripravljeni na govore in odgovore, kadar pride čas za to, območje in le redek je, ki bi imel toliko poguma, da bi odgovoril, kakor gre. Po navadi stojijo pred „visokimi dostojanstveniki“ nemo in ponižno, kakor stoji vojak-novak meseca oktobra pred strogim gospodom korporalom.

In utis, kateri ostane potujočemu dostojanstveniku, kakošen je? Neugoden, in posledica tega, da se navadno nengodno rešijo tudi uročene prošnje. Če pa spremlja prvega dostojanstvenika v deželi še svetnik, ki ni naklonjen prav nič Slovence, sme se že naprej reči, da s prošnjami ne bo nič. Taki visoki gospodje po raznih uradih se bore malo menijo za prošnje, ki so sestavljene najponižnejše. Kakošen zloben smeh sledi prečitjanju prošnje, kakošno žaljenje, a la „ševci mati“ je čuti, in prošnje se odlože ad acta z raznimi sablonskimi ugovori; nikdar več jih ni na površje. — Prosimo, čitajte prošnje iz Ukani! Klečec se obračajo prosilci do namestnika z vsklikom: Usmilite se nas, pomagajte nam do življenja, kakoršno že od nekdaj uživajo vsi drugi naši sodržavljanji. Čitajte tam, kako in kod morajo ljudje iz Idrijske doline

hoditi in voziti, da dospejo v lastni deželi iz svojih krajev v druge. Po Italiji morajo iti, kjer jih stane premnogo, in kako varnost imajo oni tam! Da bi v tistih krajih dežele prebivali Italijani, ali pa, da bi tisti kraji stali kje drugje, med Nemci, zdavnaj bi bili napravili že potrebne ceste, ali za Slovence to ne gre. Pri nas v Primorju se še vedno ravna po devizi: Vse za Furlane, za Slovence pa nič. Koliko tisočakov je že slo za namakanje tržiške ravani in koliko jih še pojde, slovenskih teženj pa deželni zbor goriski noče priznavati. In vendar hočejo naši slovenski poslanci le jednako pravico za vse dele goriske dežele, dalje hočejo izvesti le marsikaj takega, kar je vlada že zdavnaj stavila v svoje predloge, toda vse se razbije ob zlovolji od italijanske strani. Politiški sistem v Primorju ima v tej svoje privrženosti, tam ima liste, katere mislijo z njim, in le tam naj g. namestnik potka ter da navodila, da pridemo zopet do deželne zbornice. Slovenski poslanci so solidarni in nikdo izmed njih ne bo delal zgage na korist Italijanom, pa tudi naše ljudstvo jih ne bo sililo v deželni zbor po navodilu namestnikov, ker nima za to nikaškega povoda in ker jim zaupa. Dokler se sistem v namestniški palači ne spremeni, dokler se ne bo oziralo na Slovence v Primorju, kakor jim tiče, bi bilo vsako deželno-zbornsko zasedanje tudi brezuspešno, a brezuspešen bi bil bas tak še daljni poskus na slovenski strani uplirati, kakor se je godilo ob zadnjih volitvah — da bi se dobilo moza, ki bi bil sviga -svaga, katerega bi izvestni činitelji porabili zoper Slovence. G. grofu povemo, da stojijo naši slovenski poslanci in z njim ves narod tu kakor jeden mož, s katerim se ne sme več tako postopati, kakor se je doslej po navodilih iz tržaške namestniške palače.

Vemo pa dobro, da je naše politično nebo še temno, da še Rinaldinijev duh preveča namestništvo ter da se ne obrne v Primorju sploh na bolje, dokler bo imel g. grof in cesarjev tajni svetnik take svetovalce, kakor so: Pozzi, Schwarz in Conrad, možje, ki nimajo niti najmanjšega čutila za Slovence in Hrvate, ki pa so že neštevilokrat pokazali prav odkrito svojo nenaklonjenost nasproti slovanskim narodoma v Primorju.

Mi vemo pri čem da smo in tudi gosp. grof vé, pri čem da je. Torej, če ima res kaj volje — česar pa ne verjamemo — urediti zamotane razmere v deželi, lahko jo pokaže v bližnji prihodnosti.

† Dr. Karl Dollac s Ciprijanišca.

„L'assolutismo parlamentare e peggioro del monarchico“. — (Reja deloznega zbora 15. oktobra 1898.)

„...avversimo dei deputati, che per essere eletti professorebbero prima del elezioni principi da liberali ma che dipoi appena eletti al primo raggio del sole ministeriale cambierebbero tutto l'opinione e diverrebbero più ministri all' degli stessi ministri (bene o bravo nel pubblico). — (Reja del. zbora 30. oktobra 1898.)

V prvem zasedanju deželne zbornice 1. 1865. — 1866. so bili zastopniki v deželni zboru goriskem: Dež. glavar Vilhelm grof Pace (voljen za veliko posest), njega namestnik dr. Karl Dollac (voljen za mestni Kormin in Gradisce), njega prevrženost Andrej Gollmayr, knezonadškof, Francesco Candussi, zemljemerec in Anton Dottori, veleposestnik, za kmečke občine furlanske, Josip Fabiani, c. kr. okrajni sodnik v Gradiscu in Izidor Pagliaruzzi, posestnik v Kobaridu, za kmečke občine toliminske, Anton Černe, posestnik in Alojz Pollay, c. kr. okrajni sodnik v Komnu, za kmečke občine sežanske, dr. Anton Zigon, posestnik in Andrej Winkler, c. kr. pristav pri političnem uradu v Gorici, za kmečke občine goriske, baron Sesto Codelli, c. kr. namestniški tajnik v poklju, Josip Del Torre, lekarnar, Anton Goriup, c. kr. svetnik pri okrožni sodnji v Gorici, dr. Tommaso Michielli, posestnik, Vilhelm Ritter, tovarnar, za veliko posest, Giuseppe dr. Deperis, v Gorici, Ettore de Ritter, tovarnar, voljen od trgovinske zbornice, Giovanni dr. Rismondo, odvetnik v Gorici, za trge Červinjan, Tržič in Oglej, Franc Grossmann, c. kr. okrajni predstojnik v Tolmini, za trge Bovec, Cerkljo, Tolmin, Kanal in Ajdovščina: dr. Alojzij Visini, c. kr. svetnik višje sodnje in župan v Gorici, in dr. Alojzij Pajer, odvetnik v Gorici, za mesto Gorico.

Od teh je pristevati slovenski stranki poslance: Černe, Fabiani, Goriup, Grossmann, Pagliaruzzi, Pollay, Zigon, Winkler, Gollmayr, italijanski: Candussi, Codelli, Del Torre, Deperis, Dottori, Michielli, Pajer, Rismondo, oba Ritter, Visini, dr. Karl Dollac in Pace.

V seji 3. januarja 1866. je bil na dnevnem redu predlog poslanca Andreja Winklerja z dostavkom poslanca Antona Goriupa o premembi volilnega reda za dež.

ne zaostaja za človeškim. Ta tukaj, katerega imenuješ Aldebarana, je najbistrejši.

Šejk si zadovoljno gladi svojo belo brado.

„Tako, prav imaš. On je najbistrejši. Sedaj pa mi povej, kateri je najlenejši?“

„Ta-le“, odvrne Ben-Hur, kakoč na Antaresa, „toda uprav ta dobi zmago. Kajti, pomisli, o šejk, on lahko dirja ves dan brez oddiha... ob solnem zahtu dogoni najbistrejšega.“

„Tudi v tem imaš prav“, odgovori Ilderim.

„Samo nekaj me skrbi, o šejk!“ nadaljuje mladenič. „Kadar pojde za zmago, se Rimljani ne brigajo za to, kar je posteno. V vseh dirkah se oni poslužujejo zvijač, zlasti pa se pri dirkah z vozovi. Tujim konjem, vozu in vozniku grozi takrat pri vsakem koraku nevarnost. Šejk, pazi na vse; ne dopusti, da bi do dneva dirke kak tujec videl tvoje konje. Svetoval bi ti celo postaviti pri njih po dnevu in po noči oboroženo stražo.“

Bila sta uprav pred vratmi sotora.

„Še enkrat rečem: prav imaš“, reče Ilderim. „Na hvalo Boga prisežem, da se jih ne dotakne tuj roka. Še danes postavim stražo. Toda pokazati ti imam nekaj važnega“, reče ter izvleče pismo izza pasa. Vsedela se na naslonjač.

— 60 —

BEN-HUR.

Roman iz časov Kristusovih.

ANGLEŠKI SPISAL LUDVIK WALLACE

Poslov. Podravnki.

(Drugi zvezek).

(Dalje).

PETA KNJIGA.

„A to zdravilo?“

„Je smrt!“

„Vrl poslušalec si, Arijev sin!“ reče ona, ko dospeta k obrežju. „Jutri pojdeva v mesto.“

„Ali boš navzoča na dirki?“ vpraša.

„Da. Pošljem ti svoje barve.“

S temi besedami se ločita.

IV.

Messalova previdnost.

Druga dne, ob treh, se je Ilderim vrnil v šotor. V trenutku, ko je stopil s konja, stopi k njemu človek, pripadajoč njegovemu plemenu.

„O šejk! Naročeno mi je oddati ti to pismo, moraš je prečitati takoj.“

Ilderim je pozorno ogleda. Pečat je bil zlomljen; na naslovni strani je čital: „Valeriju Gratusu v Cezareji.“

„Da bi ga Abbadon zdrobil!“ zakolne šejk, videč, da je pismo pisano po latinski. Arabska ali grška pisava bi mu ne bila delala preglavice; tu pa je komaj premogel prečitati podpis. Pisala ga je krepka, energična roka, pri čegar pogledu so se šejku zablistale oči.

„Messala!“ je zaklical in hoteč prej ko prej razčeti to novico svojemu mlademu prijatelju, ukaže ga takoj pozvati.

Toda Ben-Hura ni bilo pod šotorom. Bil je znovit na polju s čilimi arabski.

Šejk zatakne pismo za pas ter zopet zasede konja.

Predno pa je vtegnil odjezditi, se mu približa nek nepoznan človek.

„Isčem šejka Ilderima, imenovanega Dobrotljivi.“

Obleka in jezik sta razodevala Rimljana. Stari Arab odvrne dostojanstveno:

„Jaz sem šejk Ilderim!“

„Čul sem, da potrebuješ voznika na dirki“, reče tujec z navidezno pokorščino v glasu.

Pod dolgimi belimi brkami zakremžijo se Ilderimova usta na prezirljiv smeh.

„Idi svojo pot!“ reče. „Imam že voznika?“

Že je pognal konja, ko zakliče tujec še enkrat:

„Šejk! Jaz ljubim konje, ničmanj od

tebe. Pravijo pa, da tvoji so najzlaši na svetu. Daj mi jih vsi videti.“

Starcu je ugajala ta poučala in potegnil je vajeti. Omahoval je za trenutek, toda previdnost je nadkriila netimurnost.

„Ne, danes ne. Pokažem ti jih drugikrat. Danes imam preveč posla!“ reče suho. Odrinil je na polje. Neznanec se je vrnil v mesto. Zdelo se je, da je bil zadovoljen.

Odslej je vsaki dan do dneva dirke sedaj jeden, sedaj dva in časih celo troje ljudi nakrat prihajalo na šejkov sadnik. Vsak je povpraševal, če mar ne potrebuje voznika.

Na ta način je Messala imel na očeh Ben-Hura.

V.

Ilderim in Ben-Hur se posvetujeta.

Šejk je spoznal takoj, da bo znal uporabiti mladi Izraelec njegove konje.

Četvorka, pognana v najhujši dir, je dirjala kakor jeden konj.

„Danes, o šejk, vrnem ti Sirijca“, reče Ben-Hur, poklepavši arabca po vratu. „Že lahko vprežem tvoje konje v voz?“

„Kako? Tako kmalu?“ vpraša začuden šejk.

Za take dirjalce je jeden dan dovolj. Oni ne poznajo, kaj je strah; beg sam jih spodbuja. A kak je njihov razum! Prav nič

zbor. Poročevalni odsek, ki je sprejel predlog Andreja Winklerja s 4 proti 3 glasovi, sprejel ga je s sledečimi razlogi: Zemljišni davek za slovenske pokrajine znaša 148.774 gl. 59 kr., dočim za italijanske le 134.892 gl. 61 kr. Vsaka teh dveh skupin izvolila naj bi po 3 poslance za veliko posest, dasi, vstevaje zemljišni davek mesta goriskega, slovenski del plačuje za okroglo 25.000 gl. več zemljišnega davka, nego italijanski. Prostor, katerega zavzemajo Slovenci, obsega 40³/₁₀ milj², dočim meri prostor, na katerem prebivajo italijanski davkoplačevalci 9³/₁₀ milj². Kljub temu številkam je imelo slovensko prebivalstvo doslej izmed 21 izvoljenih poslancev le 7, dočim je pripadlo na italijanski živelj 14 poslancev. Da se pa nerazmerje med zastopstvom obeh narodnostij vsaj nekoliko preinoti, se je sprejel predlog poslanca Winklerja in Goriupa, da je napraviti iz volilne posesti 2 volilna okrožja, eno sestavljeno iz slovenskih občin, drugo iz italijanskih. V slovenski skupini bi znašal najmanjši znesek zemljišnega davka za volilce v veleposest 50 gl., v furlanski 100 gl. — Poročevalec poudarja, da dežela ne bode mogla nikdar povpspevati, ako se Slovenci in Italijani postavijo v dva sovražna tabora: „Bivamo v isti deželi, pod istim nebom in naša obča korist zahteva, da soživimo kot dobri bratje. Kako naj bi zahtevali mi narodne šole in druge prostosti na podlagi narodnosti, ako bi jo oni sami pobijali v drugem delu kronovine, zahtevajoči gospodovati nad Slovenci? Izven tega, in dasi je sedanjí dež. zbor nad vsako pristranostjo med Italijani in Slovenci, kedo nam zagotavlja, da ne pride z novimi volitvami kvisku stranka, katere pojde na to, da vživa dohodke kronovine samo na korist italijanskega življa? Pravičnost, ravnost in politična konvencija govore za predlog.“

Pri razpravi segel je za besedo poslanec Winkler, ki je še enkrat stvarno vtemeljeval svoj predlog. Dr. Rismondo, tedanjí predsednik odvetniške zbornice in voditelj italijanske liberalne stranke, je poudarjal, da se je pri tej priliki v odseku prvič pokazalo narodno nasprotstvo rekoč: „V tej borbi videlo se je v prvič razvijati ponosno, mogočno in plemenito čustvo narodnosti.“

Navajal je le formalne ugovore, opiraje se po svoje na takrat veljavne zakonite določbe, predlagaje, da dež. zbor prestopi po predlogu odseka na dnevni red. — Nadaljuje poslanec Rismondo, da razlog odseka, kakor bi plačevali Slovenci več zemljišnega davka od Italijanov, ne velja; kajti mnogo je italijanskih veleposestnikov med Slovenci, kakor grof Coronini, baron Formentini, grof Attems, baron Tacco itd. Kaj bi pač ostalo zemljišnega davka Slovencev, ako bi se davek italijanske go-pode odbil? In če bi tudi znesek slovenskih davkoplačevalcev presegal onega italijanskih: „Vaša posest o gospoda, je razkosana, zdrobljena, je posest delavnosti posameznega, dočim je velika posest činitelj civilizacije in narodnega prospeha. Velika posest je najboljša straža, najboljšo poročstvo za trdno podlago in moč države. Ta velika posest predstavlja napredek, veliki kapital, in zaradi tega gredo isti tudi posebni zastopniki.“ — Predlog odsekov se opira tudi na to, da je obljuden slovenski del dežele s 149.000 prebivalci, dočim italijanski le s 69.000; ali opazam: „Na eni strani imamo gorovje, na katerem biva slovensko prebivalstvo, katero živi še skoraj v prvotnem stanju pastirskega življenja brez sledu trgovine in obrti, dočim obljudeje ravno italijansko prebivalstvo, kjer imamo podnebje, polje in zemljo okrepčevano po božjem smehljaju, polnem gibanju trgovine in obrti, da se boljega ne more želeli. Vprašam jaz: in naj bi imelo vaše gorovje prednost pred tako planjavo?“ Pobija besede poročevalca Doliaca, da je treba sedaj že ukreniti, da bi ne prišla nekadaš taka večina v deželni zbor, ki bi sama hotela uživati dohodke cele dežele. Toži se britko, da se kaj takega more misliti od poslancev italijanske narodnosti. Odhija od svoje stranske sum, kako se more kaj takega misliti, da bode italijansko prebivalstvo slabile do nazega ubogega gorjana, da sebe obogati: ali pa se misli, da odstopimo mi Italijani monopol inteligence in izobrazbe Slovanom? Oj! da, vedite, vedite že enkrat, da bi bili pač lahko veseli Slovenci, ako bi solnce naše izobrazbe obsolnčilo grebene Vaših gora! (Občinstvo govornika burno pozdravlja). Stvarno in mirno je odgovoril zastopniku italijanske liberalne stranke poslanec Goriup. Poročevalec Doliac pa je sklepal: „Ni res, da se v prvič v našem deželnem zboru kaže nasprotje med narodnostmi. Že v prvem zasedanju je neki italijanski poslanec stavil predlog, da se slovenski jezik izključi iz obravnavanja v dež. zboru. Zdrava pamet deželnega zbora je dajala pravici prav, ter dovolila vsakemu poslancu govoriti v svojem jeziku. Priznava, da velika posest drugod v državi predstavlja napredek in moč, ne tako v naši kronovini, kjer se je menjala, tako rekoč, od leta do leta. Zagovarja pravice ljudstva, malega posestnika do zastopstva. Vprašam, ali ni največja vseh davštin ona, katero plačuje ljudstvo s svojo krvjo? Pravi se, da je italijansko prebivalstvo bolj izobraženo od slovenskega, da je polje friulsko bolj obdelano, nego slovensko. Jaz pa poredem, da je zemlja na slovenski strani pridneje obdelana, ali že iz razloga, ker je treba mnogo več truda na slabših tleh, ali pa, ker je slovenski kmetovalec samostojen, dočim je friulski polje-

delec po večini kolon in dninar, kateri ne more imeti toliko ljubezni do grude, kakor posestnik. Jaz spadam po rojstvu, po študijah in po vzgoji in nagnenju italijanske narodnosti. Jaz poznam važnost italijanske civilizacije proti slovenski, ali tu ne gre za pretežnost izobrazbe italijanske ali slovenske, marveč ozirati se je le na položaj v naši kronovini, li gre tu Italijanom večja izobrazba, nego Slovencem. Jaz mislim, da to razmerje ni samo tako neugodno Slovencem. Bodi mi dovoljeno opaziti, da je pred nekaj meseci izšla v Milanu knjiga o naših Friulih, ki teži razširiti italijanski misel v naši kronovini, da se je ta knjiga mnogo čitala in tudi razširjala po kronovini, a če po eni strani osrečuje in dviga živelj italijanski, po drugi strani kaže našim Slovencem, kaj bode osoda te narodnosti, ako možje take knjige vdobe vrhovno moč. Izjavljam konečno, da je predlog odseka politične važnosti in da kedor ne glasuje za ta predlog, ni dober Avstrijec“. Dež. zbor je odklonil na to predlog d.ra Rismonda, da se preide na dnevni red, ter je dež. zbor glasoval v predlogu odseka po imenih. Glasovali so za predlog Černe, dr. Doliac, Fabiani, Goriup, Njega prevzivenost nadškof Gollmayer, dr. Žigon, Winkler in dež. glavar. Glasovali so proti Candussi, baron Codelli, Del Torre, dr. Deperis, dr. Michielli, dr. Pajer, oba Ritterja, dr. Rismondo in dr. Visini. Odločil je tedaj pri enakosti glasov dež. glavar. Po sprejetem predlogu v seji 11. januarja 1866. je skušal dr. Rismondo še enkrat pobijati istega. Predložil je dež. zboru petico volilcev velike posesti, katero je podpisalo 73 veleposestnikov iz Furlanije in s katero so protestovali proti sprejetju predloga, protestovali, da se je žalil temeljni zakon, da se je spravilo v nasprotje malo posestvom brez veljave z velikim posestvom, protestovali proti poslancu grofu Paceju in poslancu Goriupu, ki sta bila izvoljena v veliko posest, ter se obračali konečno na državno ministerstvo, da naj se isto potrdi, da predlog ne vdobi Najvišjega potrdila. V sled peticije se je čutil dež. glavar in zastopnik velike posesti grof Pace primoranega zagovarjati se. Sklepal je svoj govor tako-le: „Gospoda! Več nego 200 let je sledila moja družina istemu praporju. Jaz nisem bil nikdar mož različnih barv. Od detinstva naprej sem spoznaval samo eno zastavo, katerej sem sledil in katero sem razvijal visoko nad glavo. Bila je to zastava mojega cesarja, bila je zastava avstrijska, katerej bom sledil do svoje smrti! (Te besede spremljalo je občinstvo z burnim odobravanjem). Tudi novi poskus ovreči predlog se je torej izjalovil.

Po konečni odklonitvi so zapustili dr. Deperis, dr. Pajer in dr. Rismondo, voditelji tedanje italijanske stranke, dvorano. — To je kratek posnetek znamenite seje 3. januarja 1866. s katero so pridobili Slovenci 10 poslancev proti 11 italijanske narodnosti, dočim jih je pripadalo po prvotnem volilnem redu slovenski stranki 7, italijanski pa 14.

Sedaj, ko so nesli k večnemu pokoju 93 letnega Karla Doliac-a domači možje iz St. Andreža, se pač moramo spominjati tega moža. Bil je Italijan, bil je dober Avstrijec, bil dober katolik in ves čas svojega dolovanja ni zapustil praporja, pod katerim se je bojeval. — Kakor je bila zasluga marjičevega poslanca Winklerja, da se je v pravem trenutku predložil predlog, kateri vsaj deloma krivice prvotnega volilnega reda odpravlja v trenutku, ko je edino bilo mogoče priti do tega, tako je bilo mogoče le po ugledu zastopnika z merne stranke italijanske, d.ra Doliac-a, priti do tega, da se je ta predlog oživotvoril. Dr. Doliac ni delal proti italijanstvu, ali bil je avstrijski Italijan. Ravno tega mu liberalna italijanska stranka pred 30 leti ni mogla odpustiti in tem manj danes, ko se slovenske plemo razvija in raste in italijanska preširnost vene in nosi kal smrti v sebi. Zato meče danes glasilo te liberalne italijanske stranke kamen na grob 93 letnega starca, ki se je drznil biti našemu narodu vsaj malo pravičen, ki se je drznil javno poudarjati, da je pred vsem avstrijski Italijan.

Glasilo židovske liberalne italijanske stranke se sklicuje sicer velikodušno na zgodovino, vendar namiga na osebnost slabosti, rajncega: „erare humanum est“. Njemu osebnost sibičosti ne delajo preglavice, hoče se opirati na debele črke zgodovine in te črke strle mu v oko. Pravijo mu, da so bili enkrat Italijani absolutni gospodari nasproti sužnjemu slovenskemu plemenu, da pa se je to plemo po lastni p'dnosti in nadarjenosti dvignilo danes do tega, da ne posluša več židovskega, liberalnega hlinstva in hoče imeti svojo besedo. Kljubu vsprejetju predloga Winklerja smo vendar Slovenci v tej deželi politično še danes v manjšini in danes boriti se nam je z isto stranko, katero je vodil nekdaš dr. Rismondo, le da je bil ta voditelj pravi Italijan, ki ni skrival svojega pravega mišljenja, in ki je v blagih trenutkih priznaval življenje in napredek slovenskemu plemenu. Danes pa, ko so deli k večnemu počitku starca dra. Doliac-a, stoji na čelu italijanske, židovske liberalne stranke, dr. Pajer, „il potente duca — mogočni vojvoda“, kakor ga imenujejo pritlikovci in hinavci njega stranke, mož, ki ne pozna tacihi blagih trenutkov, ki je baje nedavno kot predsednik političnega društva „Unione“ izustil besede, katere more izustiti le 20 leten fanatičen mladenič „o vivere ita-

liani, o non vivere“. Previdni in mirni dr. Doliac je leta 1866. dobro vedel, v kake struje pride stranka dra. Rismonda in njega naslednik dr. Pajer; zato je tudi izustil besede: „Ni hujšega absolutizma in hinastva, nego absolutizem in hinastvo avtonomne večine“. Dobro je vedel, koga zadeva, izgovarjajoč besede, da bi po sprejetju neposrednih volitev v državni zbor utegnili imeti poslance, kateri je pred volitvijo državnega zbora liberalone, komaj pa ga obseje solnce ministerske milosti, pa postane bolj ministerski, nego sami ministri.

Prošnje,

uročene e. kr. namestniku, grofu Gočssu.

Kanalska občina prosi:

1. Izvedenje stroge enakopravnosti slovenskega jezika pri vseh, zlasti visjih e. kr. uradih in občevanje teh s slovenskimi občinami v slovenskem jeziku, v kolikor se to se ne godi.
2. Zgraditev železnice po Soski dolini.
3. Uvedenje deželne zakona o stavenbenem redu za kmečke občine in trge.
4. Uvedenje deželne sanitetne postave.
5. Uvedenje zakona o deželnem poštem zaločju.
6. Podelitev državne in deželne podpore za cesti Kanal-Marjacej in Kanal-Vrhljki ste za Kanal vitalnega pomena.
7. Popravo strmega in nevarnega ovinka na desnem bregu Soče pri mostu v Kanalu na državni cesti.
8. Uvrščenje občinske ceste od Gorenjevasi do mosta v Plavcih med skladovne ceste.
9. Podelitev podpore sadjarskemu in vinarskemu društvu, da poplača se dolžno kupnino 500 gl. za društveno njivo.
10. Pomnožitev uradnih dnevov v Kanalu od slavnega e. kr. okr. glavarstva v Gorici po potrebi.
11. Streljanje s topiči ob slovesnostih pod strogim nadzorstvom; ta prepoved velja edino le za okolico Goriskega e. kr. okrajnega glavarstva.

V Kanalu, 22. julija 1898.

Prebivalci ob reki Idriji prosijo:

Ze mnogokrat smo se obračali mi, zapušteni prebivalci ob reki Idriji, z najponižnejšimi prošnjami do slavnih e. kr. oblastij za pomoč v našem bednem stanju; toda žalibog moremo do sedaj pokazati le malo uspehov, marveč naše stanje se nam greni od leta do leta. Zdihujoči v obupnosti obračamo se mi obmejni prebivalci mogočne Avstrije k Vam, Visokorodni Gospod Grof, ki ste sedaj namestnik našega Premilega Cesarja Franca Jožefa I. v naši deželi, da tudi Vam potožimo svoje brezmejno gorje, proseč Vas, Visokorodni Gospod Grof, na kolenih, da nas blage“ te poslušati ter nam s Svojo mogočno edo blagovolite pomagati do življenja, kakoršno že od nekdaš uživajo vsi drugi naši sodržavljeni.

Naša ožja domovina leži na levem bregu reke Idrije tik italijanske meje. Dokler je bila Benečija še združena z Avstrijo, ločila nas je sicer Idrija od naših bratov na onem bregu, toda pomagali smo si vzajemno, kajti pomagala je le brat bratu, zapuščenec zapuščenecu, trpin trpinu. Ne imajoči takrat, kakor sedaj, najmanjše cestne zveze, prenašali smo premena po strminah v dol, ter naloživi ž njimi majhen voziček, pred kateri je bila čestokrat vprežena vrsta živinčel, morali smo z njim 36 krat prebroditi Idrijo hoteči priti od Britofa do Golobrdia. Odkar pa je postala Idrija državna meja, postalo je pri nas življenje vse drugačno: pričelo je za nas gorje na vsej črti. Ko so pred 20. leti začeli graditi na italijanskem bregu Idrije cesto, vabili so nas prebivalce od Miščekov, Velendola, Zelinj, Ukanj in Prapošč, naj jim pomagamo graditi cesto, češ, da nam v prihodnje ne bo treba nikdar nič plačevati od ceste. To je v istini tudi trajalo dve leti proti onim, ki so tam robotali pri cesti, a mahoma se je približal konec in oni izmed naših ljudij, ki so za to novo cesto Italiji zemljišče odstopili, niso dobili še dan danes plačila za nje. Koj potem so nam naložili in dokladali malo po malem vedno nova plačila:

1. za voz, vprežen z volmi 2 franka ali 1 gl.,
2. za voz, vprežen s konjem 1/2 franka
3. za ročni voziček 25 centimov,
4. za nadzorstvo ital. financ pri nakladanji voz 1 1/2 franka za vsakih 6 ur. To dajilo je vendar prenehalo vsled mnogih prošenj,

5. od vsakega kvintala hlodja z ljubjem 1/2 franka; tesanega hlodja sploh ne smemo prevažati na italijansko cesto,

6. od l. 1898. mora plačati vsak izmed naših gospodarjev voznikov letni transito — col 3 franke. Ne sme pa na vozu peljati ali tudi nesti nič razun lesa; oglja in sena za živino — toda to v kosu. Ako pelje rezanico itd. v žaklju na vozu, mora ga spremljati ital. finančni stražnik po vsej cesti, za kar mu mora plačati voznik 1 1/2 franka, sicer zapade kazni, ako pelje tudi prazne žaklje.

Sicer pa morajo hoditi naši vozniki, ki hoté peljati kaj svojega blaga na prodaj v Kornin ali Cividad, poieg tega, da morajo vse blago na hrblu prenašati iz strmine v dol in čez Idrijo do ital. ceste, sledeči križevi pot:

1. k domačemu županu v dosego živinskega potnega lista,
2. k avstrijski e. kr. financ v dosego bolete,
3. k ital. sindaku, da plačajo 2 franka za cesto,
4. k ital. financ v dosego bolete za živino in blago, ki pa do povratka shranijo avstrijsko boletu,
5. na carinski urad (dogano) v Ibani (Albani), kjer mu odvzamejo prejšnjo boletu in izdajo novo za prehod na avstrijsko.

Domov gredé morajo se istotako klanjati vsem tem oblastinjam. Vendar to ni še vse!

Krona trnjava vsemu trpljenju naših ljudij je italijanska financa. Kajti, dasi so ital. zakoni proti nam tako kruti; dasi nam je strogo prepovedano prestopiti mejo pred solčnim izhodom in po solčnem zahodu; dasi nam je zagrožena za vsak, se tako majhen prestopnik denarna globa 5 frankov; dasi nam državno mejo vsled najmanjšega povoda zaprejo, kakor se je to zgodilo n. pr. l. 1897. skozi 7 mesecev, da se iz naše zapuščene doline ni mogel nikto nikamor ganiti; dasi že včasih takó voznika zakasnijo epravki, dež ali pa narasla Idrija, da mora voznik ostati tudi po 4 dnij z doma; dasi slednjič kot sad vsega truda po vseh plačilih in stroških od n. pr. 6 gl. za blago skupljenih prinese domu komaj 2 gl. vendar postopajo z nami tako surovo, tako samovoljno, da je težko kje temu najti primere! Ne le, da nas v našem trudaprepolnim delu materialno tlačijo, preganjajo nas, pretepajo nas, suvajo nas, zaničujejo nas in našo družino, našo deželo, naše ceste, našo državo in tudi Premilostljivemu našemu Vladarju ne prizanešajo. Tako se je n. pr. godilo dne 24 aprila t. l. na dogani v Ibani (Albani) po tam. ital. doganirju, ozir. sprijemniku.

Kar smo tukaj vse navedli od začetka do konca, pripravljeni smo tudi s prisego potrditi.

Visokorodni gospod Grof in e. kr. namestnik! Prepričani smo do cela, da, ko dojde ta glas pred Vas, nas ne zapustite, ker smo tudi mi zvesti sinovi Avstrije; zato pa Vas klečé prosimo: Usmilit se nas! Pomagajte nam!

V Ukanjih, 22. julija 1898.

DOPISI.

Iz Brd. — No, zdaj so pa že zopet prišli nekdanji srečni časi! vzklíknil so marsikje mladenci v naših Brdih, ko so zvedeli veselo novico le od daleč, da so zopet dovoljeni javni plesi, ne pomislivši, kak kvar in nesrečo so zopet prinesli njim in občinam. O tem nočem razmotrivati, ker se je že itak mnogo pisarilo v tem oziru. Ples za plesom se vrsti vsako nedeljo, ali v tej, ali onej vasi. Posebno se brigajo za tako veselje kraji, kjer so godci in plesišče doma; godci si sedaj lahko zmotijo že osušeno grlo in lastniki plesišč dobijo tudi kaj za žep. Zato je bil prvi ples, po daljšem prestopku, v kočjanskej fari, v Snežatnem, kjer so plesali, še predno je dobilo županstvo naznanilo o odprtji javnih plesov (čudno, da so tako hitro zvohali in kje, da je tako dovoljenje že na papirju). In plesali so, meni nič, tebi nič, brez dovoljenja županovega. Bomo videli, kaj ukrene v tem oziru glavarstvo, ki je dobilo o tej zadevi založbo. A njihove noge niso bile še trudne. Koj naslednjo nedeljo so sklenili zopet plesati v Kojskem in sicer pri podžupanu, krcmarju, ki bi bil moral tako začetje le grajati, a ne, da jim je dal še povod k temu s tem, da jim je prepustil prostor, dal plesišče in jim še celo godel na odru. Lep podžupan! Res, da je do takrat že dobilo županstvo

odlok za odprtje takih plesov, a on tega še ni vedel ter šel pogubonosnemu plesu s tem na roko, da je poganjal c. kr. okrajno glavarstvo s prošnjo, naj bi čim prej poslalo ta odlok županstvu in zahteval še celo z njo, da se ima tudi naložiti temu, da mora to zadevo javno razglasiti, kakor navadno v občini (torej naznaniti o plesih pred cerkvijo!).

In ko je zvedel, da ga je to že dobilo, je hitro poslal županstvu svojo odločno podpisano prošnjo za izdajo takega dovoljenja, na svojo osebo. Ko mu je župan prošnjo zavrnil, se je obrnil menda opetovano na okrajno glavarstvo, ki pa mu ni moglo pomagati, ker odlok daje zadevo županu v lastno področje. Posledica temu je bila kaj energična: plesati brez dovoljenja, kar se je tudi zgodilo. — Županstvo je potem pričelo postopati proti prestopnikom preiskovalno ter kaznovalo po zaključki preiskave godce in mladenčev, vzdrževalce plesa, in sicer prve s 24-urnim zaporom, oziroma 5 gld. globe, razen dveh povodjalcev, katera sta kaznovana s 3-dnevnim zaporom, oziroma s 15 gld. globe; druge (mladenčev) 3-dnevnim zaporom, oziroma 15 gld. globe, razen petih, ki so bili bolj krivi, ter dobili 5-dneven zapor, oziroma 25 gld. globe. — Mogoče, da jih taka kazen kaj spameti, kar bi gotovo bilo bolje, kakor, da bi se jim godilo, liki Cerovcem, v županiji St. Ferjanski, kjer so po kojskanskem zgledu plesali takoj drugo nedeljo ter se spretepali in se tudi drugega dne pijani in besni hudo pobili s kamenjem, da morajo iskati sedaj po Gorici telesnega in moralnega zdravlja. Kedo je kriv tem posledicam?!

Domače in razne novice.

Imenovanje. — G. Ivan pl. Krekich, c. kr. okrajni komisar pri namestništvu v Trstu, je imenovan namestniškim tajnikom.

Kdo spremlja namestnika? — Tudi, ko gre namestnik v slovenske kraje, vzame seboj svojega tajnika, predobro znanega grofa Pozzija, ki ne razume slovenskega jezika. Ne razume ga, dasi je imel dovolj prilike, da bi se mu priučil, a ni hotel, ker urzi vse, kar je slovensko. — Grof Goëss naj si izbere drugega tajnika, ko gre med Slovence. Pozzija kratko in malo ne maramo gledati na namestnikovi strani!

„Corriere“ o namestnikovem potovanju. — Beležimo priznanje tega lista, da ob pohodu cesarskega namestnika po Soški dolini je bil navzoč le „publico scarso“ t. j. malo občinstva; sprejeli so imeli torej le suhoparno oficijalno lice. Kaj več grof Goëss doslej tudi še ni zaslužil med Slovenci: Lahki ga pa lahko kujejo v zvezde, ter gre z njimi „durch dick und dünn“. V trzaski rumeni hiši vlada stari sistem, stari birokratizem!

„Ruske zastave“ so vihrale po „sej Soški dolini, ko je sel mimo namestnik grof Goëss. Takó pišejo lahonski listi, ki trdijo, da teh zastav je bila večina. — Na to dostavljamo: Ako se bo nadaljevala dosedanja gonja proti naši trobojnici, bo končeni vspeh ta, da Slovenci sploh ne bomo razobešali drugačnih zastav, nego edino našo predrago svetinjo — belo-moderu-dečo! Drugi vspeh bi utegnil biti ta, da se Slovenci naučimo na nazivanje „ruska zastava“ in da nam bo čisto vsejedno, če bodo kje mislili, da Slovenci razobešamo ruske zastave na slovenskih tleh. Kaj hočemo, človek se polagoma vsemu privadi! — Rojaki! Razobešajte le slovenske zastave!

Kaj takega je mogoče le v Primorju. — V namestniški palači v Trstu se izogibajo na vse mogoče načine slovenskemu in hrvaškemu uradovanju in sedaj se mučijo prisilili duhovščino, da mora sprejemati in reševati italijanske in še celo nemške dopise. Škofijskemu ordinarijatu je namestništvo poslalo poziv, da, ker se duhovniki ponekod branijo sprejemati in reševati italijanske in nemške dopise, naj ordinarijat jim zaukaže, da imajo to storiti v prihodnje, ker župni uradi nimajo ničesar predpisavati državi. Torej tako: blaženo italijansko usiljujejo povsodi, kjer le morejo in še celo nemščino, ki pri nas v Primorju niti deželni jezik ni. Upamo, da ordinarijat se vendar ne udá neopravičenemu zahtevanju namestništva, temveč odgovori istemu tako, kakor zasluži.

Dobrote grofa Goëssa. — Hranilnici in posojilnici v Nabrežini in v Tomaju sta dobili od namestništva v Trstu ukaz v „obrambo zakona“, da morata takoj prenehati s prejemanjem hranilnih vlog ter da morata tekom 3 mesecev vrniti vložnikom denar, češ, da ta dva zavoda sprejemata hranilne vloge tudi od neudov ter da izdajata o prejetem denarju vložne knjižice, ki nosijo znake papirjev na imetnika; v teh knjižicah ni izrecno povedano, da se vloge vračajo le osebam, imenovanim v vložni knjižici, ali pa njenim v to svrhu pooblaščenim ter z imeni navedenim zastopnikom. Omenjena zavoda morata potom c. kr. okrajnega glavarstva v Sežani v 4 tednih predložiti namestništvu izkaz o vseh vlogah, katere imate v prometu, kakor tudi o hra-

nilnem računu, po preteku 3 mesecev pa morata predložiti nazaj vzete vložne knjižice z dokazom, da zavoda ne sprejemata več vlog. — Ali čuje! Resnica je, da imata ti dve posojilnici prav take knjižice, kakor vsi drugi jednaki zavodi v Avstriji. Nikjer drugodi še niso dobili pri takih posojilnicah nič nezakonitega, ali naše slavno c. kr. namestništvo je iztaknilo „nezakonitosti“ ter napovedalo smrt zavodom. Da smrt! Kakó naj v 3 mesecih vrneta vse vloge?! Odkod denar?! Sličan slučaj je bil pred 2 letoma s Kopersko in Podgradsko hranilnico in posojilnico. Pritožili sta se pa, ko je trgovinska in pomorska sodnija prepovedala njima dalnje delovanje, do nadsodišča in Trstu, katero je seveda rekurz zavrnila in še ie najvišja sodnija je razveljavila sklepe podrejenih.

Zakaj to delajo? Ali morda za to, ker se boje, da bi se gospodarstvo med Slovenci zboljšalo, da bi se otrgali laško-zidovskih plijav ter bi se tako osamosvojili v političnem pogledu in bi Lahki ne mogli več tako brezobzirno postopati s Slovenci?!

Upamo, da se tudi ta nakana namestništvu ne posreči ter da dobita omenjena zavoda zopet dovoljenje za poslovanje, če ne od drugodi, od najvišje sodnije.

Zopet nov dokaz, da vlada v namestništvu tudi za časa grofa Goëssa isti sistem, kakor za časa Rinaldinija, kateremu je namen: ne pustiti Slovence do osvobojenja, temveč držati ga v laških krempljih. Hvala lepa, gospod grof!

Vodovod v Gorici. — Ta teden so preminjali glavne cevi v Gosposki ulici. — Stare cevi so kazale prav žalostno lice: vse gnile, polne lukenj, v notranjosti strahovito blatnate in zarjavle! Kakó je mogoče, da bi imeli po takih cevah dovolj in zdrave vode?! Ako bi bila mestna uprava vsako leto kupila za toliko novih cevij, kolikor je potrosila za studije in načrte, pa bi imeli danes dober vodovod!

Predelka železnice z električno silo. „Triester Tagblatt“ prinaša v svojem številu od 21. t. m. iz Gorice o predelski železnici zanimiv članek, ki se glasi tako:

„Veliko se piše in se več se govori o tej novi železniški zvezi, katera bi bila morala že zdavnaj prevažati ljudi in blago iz edine velike naše luke v naše stolno mesto; vse železnice so bile poprej izgotovljene, predno se je le mislilo na gradnje naše. Danasnji dan pa moramo reči, da se dela na vsej črti za pričetek gradnje take železnice.“

Proga te železnice bi tekla ob dobri vodni sili, torej, ali bi ne bilo mogoče, da bi se Avstrija dvignila iz starokopitnega življenja tako, da bi gonila tako železniško električno silo? Ali bi se ne moglo na pripravih krajih moč in silo reke Soče uporabiti v to svrhu? Dunaj bi v kratkem združen z Budimpešto po železnici z električno silo; tukaj, ko je priroda postavila ob celi črti potrebno vodno moč, bi se pa dal tak načrt tem lažje izvesti. Če bo železnica stala že toliko in toliko milijonov, je pač končno vsejedno, če se jih jim pridene še nekaj, ker bi bili troški za izvrševanje prometa kasneje toliko manjši.

Onstran morja so že začeli ravnati se po načelu: izkoriščati sile, katere ne potrebujejo premoga; samo pri nas se še smatra za predrznost, če hoče kdo ostreši se stakokopitnosti. Izpeljava električne moči na daljavo je danasnji dan skoro dognana reč in na ugovor, da je izpeljava hudo napetih tokov nevarna življenju, se dá odgovoriti, da zahtevajo svoje žrtve tudi vse druge sile v isti meri; torej ne kaže več pomisljati se še na dalje radi železnice z električno silo. Izvanredni uspehi, ki so v prilog taki železnici, pričajo, da je mogoče zmagovati z istimi velikimi večje tovore ter ob jednem pa bi jedna sama sila provzročala premikanje, razsvetljavo in kurjavo; nadležne saje in posledice tistih bi izostale. Popotniki bi vedno mogli občudovati krasoto naše doline in ne bilo bi mu potrebno, iskati jo še le skozi cele oblake železniškega dima. In koliko bi bilo potnikov-tujecev, ki bi potovali po tej progi že radi tega, da se peljejo po železnici z električno silo, ker takih je malo doslej. Morda bi se dalo pridobiti katero izmed tvevk, ki se bavijo z napravami električnih podjetij, za to, da predložiti načrt činitelj, ki so poklicani graditi železnice? Krasno bi bilo, ako bi dobila soška dolina nekaj izvanrednega, kar bi kazalo o napredku in kar bi zanimalo ljudi, da bi si ogledali, ter bi se soško dolino na ta način tudi oškodovalo za zamudo, da ni dobila toliko časa splošno nikake železnice. In posledica? Izginile bi Auerjeve luči in motorji s parom, ker kraji, stoječi ob železnici, bi se kmalu sprijaznili z električno silo. V to svrhu je vse pripravljeno in upliv te sile bi povzdignil lepo, na pol že pozabljeno deželo, k novemu, boljšemu življenju.

Vse bi se dalo storiti, ako bi bilo le zadosti dobre in energične volje.“

Lepe besede! Morda jih bodo uvaževali tačas, ko pridemo do predelske železnice — ako sploh pridemo.

Za ceste po Soški in Idrijski dolini so bili naši gg. poslanci že za prihodnji državni proračun izposlovali prav lepe podpore. Te svote so v proračunu sprejeli in če bi državni zbor mogel delovati, ter če bi morda med tem časom ne prišel od kake „višje“ strani pritisk, da jih ministerstvo izbrise, bi jih tudi dobili, kolikor toliko, v bližnji prihodnosti; tako pa, ker so vse politične raz-

mere v državi zmešane in je državni zbor zaključen, ne vemo, kdaj se opomore gorški deželi v označenem oziru.

„Goriški Sokol“ se udeleži veselice in javne telovadbe „Prvaškega Sokola“ v nedeljo dne 31. julija po večji deputaciji ter sodeluje pri javni telovadbi z jedno vrsto na drugo. Zbirališče in odhod Sokolov je ob 1½ uri pri mitnici.

Ker je upati večje udeležbe tudi od strani drugega občinstva, bode istemu na razpolaganje omnibus ob 3. uri pri Kapucinski cerkvi. Začetek veselice je ob 4. uri.

Oddelek vojaško-veter. društva v Biljah priredi v nedeljo, dne 31. julija, na korist „Solskemu domu“ in „vojaškemu veteranskemu društvu“ javno tombolo na trgu pred cerkvijo ob 4½ uri popoldne.

Dobitka: činkvina 80 kron, tombola 120 kron.

Srečke stanejo 20 kr.

Pred tombolo bo svirala I. vojaška veteranska godba iz Mavhinj, po tomboli pa bode veliki javni ples proti ustopnini 10 kr. na dvorišču g. Jožefa Nemca v vasi.

Odbor.

Listnica uredništva: Gg. dopisnike prosimo potrpljenja. Radi obilega drugega gradiva je moralo za to število izostati marsikaj, kar pribečimo prihodnjic.

Razgled po svetu.

K položaju. — Dne 25. t. m. se je s posebno cesarsko naredbo zaključilo zasedanje državnega zbora, ki je bilo zadnjic na nedoločen čas odloženo. Sedaj imamo poslance, ne pa državnega zbora, in mogoče, da tudi poslancev kmalu ne bomo več imeli, ker utegne biti državni zbor razpuščen. — Po zaključitvi državnega zbora je prenehala tudi imuniteta onih drž. poslancev, ki niso deželni poslanci; ustavljena so pogajanja med kvotnimi deputacijama in vlada baje sama ne želi več takih pogajanj. Razveljavljeni so vsi zakonski načrti in nujni predlogi, torej tudi oni za obtožbo ministrov. Treba bo z nova voliti predsedništvo zbornice, če se sploh odpre državni zbor.

In sedaj so nastala ugibanja na vse strani, kaj se zgodi; največ se sčujejo ugibanja okoli jezikovnega zakona, če res misli grof Thun rešiti ga potom § 14., kakoben bode ta zakon, ali bo likal samo Česki in Moravski, ali bo raztegnjen čez celo državo? In kaj bo z nagodbijo z Ogersko? Grof Thun odide baje v kratkem v Budimpešto na razgovor z grofom Banffyjem o vprašanju nagodbe. Se ima tudi ta obnoviti na podlagi § 14. — Grof Thun je neki dobil od cesarja posebno pooblastilo, da izvede polagoma ceto vrsto odredbe, kakor mu nanesle slučaj.

Sploh pa se sodi, da državnega zbora ne bo kmalu zopet. Pa kaj bi koristilo tudi sklicevati državni zbor v sedanjih obliki, ko je jasno, kakor beli dan, da dosedanja državna zbornica ni sposobna za redno poslovanje. Ministerski predsednik se je pogajal in pogajal, dosegel pa ni nič; vse se je razbilo ob zlovilji Nemcev.

Sedaj smo torej iz jedne teme ven; pogajanja so ostala brezuspešna in državni zbor je zaključen. Pričakovati je bilo to, ali ko je prišlo, se nam ni podalo nič takega, kar bi kazalo, da se kriza v Avstriji končno reši; padli smo iz jedne teme v drugo temo, skozi katero ne moremo zagledati nikake zvezde rešiteljice. Tako bomo tavali torej še dalje po temi, ali kdaj najdemo izhod iz nje, tega ne vé nikdo. Živeli bomo dalje ob ugibanjih, kombinacijah itd., in kdaj bo konec zamašanim razmeram? Ali jih razvozljajo gospodje, stoječi na čelu države, ali bo moralo ljudstvo samo poseči vmes, kdo nam to pove?

Bismarck, nemški železni kancelar in svojčasni kruti zatiralec Slovanov v Nemčiji, je prav nevarno bolan. Stanje njegovo se slabša od dne do dne, na nogi ima odprto rano, visoka starost ga mori tako, da najbrže v kratkem umrje...

Špansko-ameriška vojna. — Iz Santjaga so 25. t. m. sporočili v London, da se predloži predsedniku Združenih držav, Mac Kinleyu, peticijo, kakor so jo sestavili posestniki na deželi in prebivalci Santjaga v imenu prebivalstva, katere se ni udeležilo vojne. Združenim državam izrekajo zahvalo za osvoboditev izpod turške jarma ter zaupanje v človekoljubne namere Amerikancev. Mogoče je, da postane otok Kuba kedaj del Združenih držav, za sedaj je pa splošna želja, da dobi otok svojo vlado v plačilo za trpljenje in hrabrost vojske; želijo dalje, da se končno ustanovi kubanska republika v smislu sklepov ameriškega kongresa.

Pred pristaniščem Juan de Portorico stoji baje močno ameriško brodovje. Na Kubi pri Bohia Hendra so poskušali Amerikanci priti na kopno, toda Španci so jih neki odbili.

V obče vlada na Španskem še mir, le v pokrajinah Granada in La Garriga so se začeli nemiri, katere provzročajo Karlisti.

Španska vlada je ustavila vse one liste, ki pišejo v prilog Don Carlos-u; tudi pazi na vse počenjanje Karlistov strogo. Španska vlada se je obrnila naravnost do predsednika Združenih držav s prošnjo, da bi se vršila pogajanja o miru s posredovanjem francoskega poslanika Cambona. Iz Washingtona tudi poročajo, da je francoski poslanik v imenu španske vlade podal predsedniku Mac

Kinleyu poslanico, v kateri želijo Španci konec vojne ter pogoje o miru. Navedeni pa niso tam nikaki posebni pogoji. Predsednik Združenih držav se je že pogovarjal z ministri o mirovni pogajanjih, ali sklep je bil tak, da so sicer sprejeli ponudbo Španske, seveda neobvezno, toda vojno je nadaljevali, dokler se od španske strani ne predlože dotični predlogi glede na mirovna pogajanja.

Kakor se kaže, vojne ne bo še konec; na eni strani se govori o mirovni pogajanjih, na drugi pa se vojna nadaljuje. Ameriška ekspedicija proti Portoricu je v najboljšem tiru. Amerikanci stojijo že pred pristaniščem San Juan de Portorico in vojne čete dopeljavajo od vseh strani. Pa tudi Španci se tam pripravljajo na boj, ki utegne postati prav huč. Tako špansko-ameriška vojna še ni končana, in nikdo ne vé še prav, kakošen bo njeni konec, ali bo isti v prilog Amerikancem ali Špancem!

Razgled po slovanskem svetu.

Kako naj Slovenci proslavimo cesarjevo petdesetletnico? — „Edinost“ piše: „Bliza se 50-letnica vladanja našega presvetlega vladarja. Vsak državljani, vsaka občina, vsako mesto, dežela in narod se v radosti spominja tega redkega dogodka v staroslavni hiši habsburški, da skaže svojo udanost in ljubezen svojemu vladarju. Vladar sam je izrazil željo, naj se državljani izogibajo vsakih hrupnih veselje in slavnosti, marveč naj se spominjajo dinastične slavnosti raje z dobrotelnimi in koristnimi napravami. To je res blaga želja blagega vladarja in za nas Slovence kakor nekaj opomin do požrtvovalnosti tudi za svoj narodni obstanek.“

Mi Slovenci smo obkoljeni od imovitejših narodov. Ti nas zatirajo in potujčujejo. Ako bi bili pod turško vlado, ne bi imeli toliko potujčencev. Krvavo potrebnih sol nam ne dovolijo; še govoriti in dihati! nam kmalu ne bodo več dopuščali. A o vsem tem tlačanju nas nikdo ne brani, ne vlada in ne država, vzlic temu, da je zakon na naši strani. Mi Slovenci smo bili vselej, kadar-koli je bila država v nevarnosti, prvi pripravljeni za prelivanje krvi za domovino. Zvestoba Slovencev je bila vedno neomahljiva. Čemu torej hrupnih slavnosti veselje in postavljanja dragocenih spomenikov, ker vse je proti jasno izraženi volji našega presvetlega vladarja. Vsak Slovenec naj bi ob tej priliki nekaj žrtvoval za kulturno potrebo svojega naroda, da se bodo spominjali poznejši rodovi, kako je bil tlačjen Slovenec do sedanjega časa — in da nam je šele za vladanje slavnega, dobrega za blagor vseh svojih državljanov jednako skrbnega, od vsega sveta visoko spoštovanega monarha, Frana Josipa I., napočil dan vstajanja in svobode ter da so nam šele vzvišeni izgledi in odresilna beseda tega blagega vladarja ustvarili možnost gojitve lastne kulture, prosvete, napredka ter možnost dela za enakost z drugimi narodi. Ne iz kamena, ne iz bron, ampak iz žrtev za kulturno povzdigo lastnega naroda, gradimo spomenike v proslavo jubileja cesarjevega, kateri spomeniki naj pripovedujejo potomcem, kako je mal, zapuščen, tlačan, od vseh obsovrtažen, ali dober, vrl, za vse blago in lepo vnel narod snel okove in se dvignil ob lastni moči, ob svojem svetem pravu, ob plamtečem navdušenju za svobodo ter ob — dobrotnosti vladarja, ki je v letu 1898. praznoval 50-letni jubilej blagoslovljenega vladanja svojega!“

K razmeram v Ljubljani. — Zadnjic smo ponatisili iz „Slov. Lista“ vestico, kakó je dr. Tavčar igral domino med zborovanjem slov. odvetnikov. — S tem pa se ni rečeno, da kdo vé kakó simpatizujemo z nasprotno stranko. Pač pa povsem pritrjujemo „Narodu“, da shod odvetnikov je bi kar najslabše mogoče organizovan. Tolike lahko-miselnosti je mogoče najti edino še v Ljubljani! Povsod drugod bi se kaj več pobrigali za prireditve shoda in za — dosle goste, zlasti od daleč! Ob mejah prihajamo čedalje bolj k spoznanju! V Ljubljani nič za nas — le daleč proč! Lepa perspektiva za „Združeno Slovenijo!“

Zaveza slovenskih učitelj. društev. — V proslavo petdesetletnice vladanja Njeg. Velikanstva cesarja Franca Jožefa I. in v praznovanje svoje desetletnice priredi „Zaveza slovenskih učiteljskih društev“ v nedeljek, dne 1. velikega srpana 1898. s sodelovanjem sl. godbe ces. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgije ust. 27 v Sokolovi dvorani „Nar. doma“ (Ljublj.) jubilejski koncert na korist učiteljskemu konvikt. Koncert vodi g. učitelj Leop. Potrebni. Vzpored: 1. Fr. Gerbič: Overtura iz opere „Kres“ za veliki orkester. — 2. a) Slavnostni prolog, zlozil in govoril gospod Engelbert Gangl. b) Cesarska pesem, zbor s spremljevanjem orkestra. — 3. Dr. B. Ipa-vec: Zavezna, zbor s spremljevanjem orkestra. — 4. Smetana: Zbor vaštanov iz opere „Prodana nevesta“, s spremljevanjem orkestra. Solo pojeta gđc. Mira Dev in gosp. Avgust Stefancič. — 5. a) A. Foester: Domovina, b) A. Nedvč: Vijolcin vonj, mešana zbor. — 6. a) A. Rubinstein: Koncert, b) G. Tartini: G-mol sonata, igra na vijolini g. Fran Serajnik, spremlja na klavirju gđc. Pavla Razinger. — 7. a) F. S. Vilhar: Mornar, b) R. Vrabl: Strunar, poje g. Rudolf Vrabl, spremlja na klavirju gđc. Fani Bilina. — 8. a) Fr. Gerbič: Pomladni klic, b) H. Vo-

Larič: Divja rožica, s spremljevanjem orkestra pojeta gđ. Mira Dev in gđ. Anica Lapajne. — 9. F. Stegnar: Plemstvo, v proslavo 50-letnice zložen moški zbor. Tenor-solo gosp. Avgust Stefančič. — 10. A. Foerster: Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesmi, za zbor in orkester, op. 24. Soli: gđ. Mira Dev, gđ. Anica Lapajne, g. Avgust Stefančič in g. Janko Likar. — Po koncertu prosta zabava in ples. — Začetek ob 8. uri zvečer.

Vabilo k XIII. redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda v Ribnici v četrtek, dne 11. avgusta 1898. leta. — Vspored: I. Sv. maša ob polu 10. uri v dekanijski cerkvi. — II. Zborovanje ob polu 11. uri v hotelu g. Antona Arko. — 1. Prvostestnikov nagovor. — 2. Tajnikovo poročilo. — 3. Blagajnikovo poročilo. — 4. Nadzorništa poročilo. — 5. Volitev jedne tretjine družbenega vodstva. — Po pravilih izstopijo letos naslednji udje družbenega vodstva: 1. dr. Dragotin vitez Bleiweis-Trsteniški, 2. dr. Ivan Deeko, 3. Gregor Einspieler, 4. Anton Zlogar. — 6. Volitev nadzorništa (5 članov). — 7. Volitev razsodništva (5 članov). — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Seiden-Damaste 75 Kr.

bis fl. 14-65 p. Met. — sowie schwarze, weisse und farbige **Henneberg-Seide** von 45 kr. bis fl. 14-65 p. Met. — in den modernsten Geweben, Farben und Dessins. An Private porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgehend. G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hofl.) ZÜRICH.

Splošno je priznано pri železnih izdelkih kot najboljši prebavljivi in odvajalni sredstvo

Gaccara Sagrađa Malaga vino

iz deželne lekarne „Pri Mariji pomagaj“ Ph. Mr. Milan Leustek v Ljubljani. 1 vel. stekl. gl. 1-20. — Razpošilja se z obratno pošto. 117, 37

Dunajska borza

28. julija 1898.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	85	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101		65	
Avstrijska zlata renta	121		55	
Avstrijska krona renta 4%	101		20	
Ogerska zlata renta 4%	120		80	
Ogerska krona renta 4%	98		95	
Avstro-ogerske bančne delnice	908		—	
Kreditne delnice	358		85	
London vista	120		—	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58		80	
90 mark	11		75	
90 frankov	9		53	
Italijanske lire	44		25	
C. kr. cekini	5		63	

Ovornadstropna hiša

v ulici sv. Antona h. št. 20 je na prodaj.

Natančneje pri lastnici v isti hiši. Metetarji so izključeni.

150 hektolitrov finega belega vina proda M. Kristof v Kopru (Capodistria). 177 5-4

180 do 300 gld. mesečno lahko zaslužijo osebe vseh stanov in v vseh krajih s prodajo zakonito dovoljenih drž. papirjev in srečk, a da ni potrebna glavica in ni nikakoli nevarnost. — Ponudbe pod Ludwig Usterreicher, VIII Deutsche gasse 8 Budapest. 138, 10-9

Leta 1881. v Gorici ustanovljena tvrdka **E. Riessner, v Nunski ulici 3,** (nasproti nunski cerkvi)

prilaga preč. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo lastno izdelovalnico umetnih cvetic za vsakovrstne cerkvene potrebe. Ima veliko zalogo nagrobnih vencev, za mrtvaške potrebe, voščeno svečo itd. vse po zmerni ceni. — Naročila za deželo izvršuje točno in solidno. Priporoča slav. občinstvu tudi svojo (S. cl.) tiskarno črk na perilo. (P. cl.)

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

prodajalnice jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n. pr.: Francoski Cognac, pristni kranski brinjec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, gorušice (Senf) ter drugo v to stroko spadajoče blago. Postrežba točna in po zmerni ceni.

Z odličnim spoštovanjem

Kopač & Kutin

73

trgovca v Semeniški ulici št. 1 v hiši, kjer je „Trgovsko-obrtna zadruga“.

Združene opekarno

Bilje-Bukovica

(pošta Bilje pri Gorici)

imajo veliko zalogo vsakovrstnega opekarniškega materijala po sledečih zmernih cenah:

- Navadna stavbna opeka št. 2 po 9 gld. tisoč.
- Opeka št. 3 in 4 po 8 gl. tisoč.
- Strešnike (korce) po 11 gl. tisoč.

Čast mi je javiti, da sem s svojim družbenikom-domačinom

otvoril tovarno sodine vode

(šifonov in pokalic)

na Goriškem št. 2. pri Vaňeku.

Nadejam se, da bode naše sl. občinstvo podpiralo započeto domačo obrtnižo in to tem raje, ker bode postrežba točna, pijača izborna po navadni ceni.

Odličnim štovanjem

udani

Josip Hrovatin,

tovarnar.

104 10-28

Jurij Mose v Gorici

trgovca z manufakturnim (krojnim) blagom v Raštelu št. 7-8

ima bogato preskrbljeno zalogo volnenih, svilnatih in bombažastih snovi za vsaki letni čas ter perila in platna iz samega lana za gospoda in kmata. Najnovejše moderno blago in perilo za vsaki stan, bodisi duhovnike, učitelje, uradnike itd.

Največja zaloga volnenih ali žimnatih blazin za postelje ter pogrinjal, vsakovrstnih volnenih plaht itd.

Vse blago prodaja po tako nizki ceni, da se ne boji tekmovalcev. 102

P. Drašček

trgovca z jedilnim blagom v Stolni ulici št. 2. v Gorici

prilaga se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in z dežele.

Prodaja kavino primeso iz tovarne **ARNOLD & GUTMANN** z Dunaja. Zaloga žveplenk družbe sv. Cirila in Metoda.

SAUNIG & DEKLEVA

V Gorici — Nunska ulica 14-16 — V Gorici

Prodajalnica in

edina mehanizirana popravilnica

šivalnih strojev.

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev n. pr. za čevljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje se vdobé od gld. 32 naprej.

V zalogi imata tudi **dvokolesa, puške in samokrese**

Tiskarna ustanovljena leta 1893, je obiskovana z najmodernejšimi črkami.

„Salonska knjižnica“.

„Slovanska knjižnica“.

„Knjižnica za mladino“.

„Primorec“.

„SOČA“.

„Kažipol“.

Goriška Tiskarna

A. GABRŠČEK,

zaloga vsakovrstnih izgotovljenih tiskovin za županstva, cerkvene, šolske in druge urade, v Gosposki ulici št. 9. v Gorici,

sprejema naročila za tisek vsakovrstnih tiskovin, kakor n. pr.:

vabila k veseliam in plesom, račune, zavitke in listovni papir z natisnjeno tvrdko za trgovce in zasebnike, raznovrstne vizitnice s primernimi zavitki in elegantnimi škatlicami.

Tiskovine po uzorcju za zasebnike, urade, društva itd. izvršuje točno in natančno po zmerni ceni.

Sledeče tiskovine ima tiskarna izgotovljene v zalogi:

Za županstva: Spisek za volilce, glasovni imenik, kontrolni razkaz (za volitve), opravični zapisnik, blagajnični dnevnik (z glavo), sklep računa, proračun, domovnica, ubožni list, plačilni nalog, vročilni list, razna povabila (k volitvi, k novačenju, v občinski uradi), vabilo starešinam k seji (z dnevnim redom in brez njega), pobotnice, zapis za nrlčenje, izkaze o premembah stanovanščika (za vojaše), poštni dnevnik, kazenski zapisnik, prošnje za oprostenje vojaščine. itd.

Za cerkvene urade: Liber bapt., Liber def., Liber matr., Status anim., Testim. mortis, Testim. matrim., Fides mortis et sepult., Fides matr., Nota pro den. factis (in facendis), Fides Nativit. et Bapt., Testim. status liberi, krstni list, poročni list, mrtvaški list, pobotnica za oblagacije in za plače, izkazi umrljivosti, račun (z raznimi prilogami) itd.

Za šole so v zalogi vse tiskovine v slovenskem, hrv. in ital. jeziku, kakor razrednice, tednik, oprav. zapisnik itd.

Za sodne urade: opr. zapisnik, zapisnike, vročilne liste, vabila, plačilne naloge, malotne tožbe, pooblastila, izvršilne prošnje itd. itd.

Podružna tiskarna v Pulju

Tiskovine za hrv. občine in župne urade v Istri izvršuje po uzorcju v 24 urah

Svoji k svojim!

Priporočam veleslavnemu občinstvu v Gorici in z dežele svojo lepo urejeno

brivnico

na Travniku št. 21, zraven Paternolljeve knjigarne in loterije.

Obiljuje točno in hitro postrežbo, se toplo priporočam udani

68-24

Anton Pucelj.

C. kr. privileg.

krojni aparati.

Edina slov. zaloga dežnikov, solčnikov in rokavie za dame gospode in uradnike.

M. POVERAJ

krojaški mojster in trgovca v Gorici na Travniku

v hodniku in v I. nadstropju v h. št. 22.

Bogata zaloga vsakovrstnega blaga, gotovih oblek, perila, vseh priprav za obleke za vsaki letni čas. — Blago se prodaja tudi na meter

in sicer le v prvem nadstropju.

Sprejemajo se naročila za izdelovanje raznih oblek (jakete, peferine, haveloke) tudi za dame po najnovejši modi.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBSČINE za pisarnice, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBSČINE za krojače in čevljarje. Svetinjice. — Rožni veneli. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase. Posebnost: Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejmihi in trgih ter na deželi. 2 35 - 21

Samo 50 kr. za 4 žrebanja.

Glavni dobitnik 100.000 Kron

in 4 krat 25.000 Kron

Predzadnji teden!

Jubilejno razstavne srečke po 50 kr. I. žrebanje: I. 6. avgusta, II. 15. septembra, III. 22. oktobra 1898. Srečke po 50 kr. priporočajo G. Gentili, A. V. Jona, Michlstädter & G.

Diurnist

z lepo slovensko in nemško pisavo se sprejme pri okrajnem glavarstvu v Sezani. 184 3-3

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem zapričel v Trstu trgovino za

komisijonalno in spedijsko poslovanje.

Naročila in sicer mala v pošiljnih pakih po 5 kg, po pošti in od 30 kg naprej pa po železnici, izvrševal bom točno in ceno.

Razpošiljal bom razen kolonijalnega blaga tudi druge na trg spadajoče stvari, kakor: sadje, zelenjavo, ribe i. dr. Pečal se bom z razprodavanjem domačih pridelkov, s prijetnim blagom v svoja skladišča, dajal na ista naplačila in posredoval dotično prodajo na korist lastnika.

Trgovati bom tudi z vinom na debelo. Sprejemam zastopstva trdnih — za konkurenco sposobnih — trgovin in polagan za to kavejce.

Nadejam se, da se me sorodniki domislijo, ostajam odličnim spoštovanjem udani

Ernest Pegan,

116 (cl.) v ulici S. Francesco št. 6.

Na dež. jubil. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetinjo Na lvovski razstavi s prvo ceno — srebrno svetinjo

Tovarna uzornih telovadnih priprav

JOS. VINDYŠ - A,

v Pragi na Smihovu

(Praga-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.

se pripravoma

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in olskih telovadnic po najnovejših priporočilih in praktičnih sestavih.

V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočil očišpril domačih in inozemskih.

Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmerno, plačuje se pa na mesečne obroke po volji in zmornosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Ceniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštuno prosto. 89, 52-22

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

V zalogi „Goriške Tiskarne“ A. Gabršček so izšle knjige:

„Materino delo za Boga in domovino“. Za Slovenke priredil Simon Gregorčič ml. Cena s poštnino 70 kr.

„Zgodov. črtice iz poknežene grofije goriške in gradiške“. Spisal Simon Rutar. Cena s poštnino 55 kr.

„Venec slovanskih povestij“. Črtice iz ruskega, poljskega, slovaškega in hrvaškega življenja. I. Cena s poštnino 55 kr.

Simon Gregorčičeva zbirka pesmij. Cena lični izdaji 30 kr.

Ant. Funtk izbrane pesmi. Cena lični izdaji 50 kr.

Pagiaruzzi-Krilanove poezije (dve knjigi) in spisi v prozi. Cena vsem snopičem s poštnino 1 gld. 60 kr.

Anton Klodičev „Materin blagoslov“. Cena s poštn. 18 kr.

„Epizoda iz kulturne zgodovine goriške“, ali košček zgodovine goriškega c. kr. gimnazija. Spisal mons. Andr. Marušič. Cena s poštnino 12 kr.

„Slovanska knjižnica“. Izhaja vsaki 15. dan v mesecu. Do konca maja 1898. je izšlo 74 snopičev. Celoletna naročnina gld. 1-80.

„Knjižnica za mladino“. Izšlo je 21 snopičev. — Cena vsakemu snopiču je 25 kr. Kdor naroči vse snopiče, jih dobi po 20 kr.

„Salonska knjižnica“, za odrasle, začela izhajati začetkom l. 1897. I. zvezek „O te ženske!“ stane broširan gld. 1-10, vezan gld. 1-60.

„Gluhonemi“. Zgodovina in sedanja metoda njih vzgojevanja. 350 strani velike osmine. Spisal Anton Rudež. Znižana cena gld. 1-30.

„Bele noči“. Sentimentalen roman. Cena 25 kr.

Židovsko pravoslovje v Talmudu. Brošurica. 1 iztis 10 kr., 100 iztisov 2 gld. 50 kr.

„Slovenec in mednarodni promet“. Spisal dr. Karol Pečnik, zdravnik v Aleksandriji. Cena s poštnino 25 kr.

Trdo vezan

gld. 1-90.

Ручной

Mehko vezan

gld. 1-60.

Русско-Словинский Словарь

(Ročni Rusko-Slovenski Slovar)

IN

Kratka slovnica ruskega jezika

(Краткая Грамматика Русского Языка)